

Laki

tilintarkastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tilintarkastuslain (1141/2015) 11 luvun 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin on laissa 622/2016,

muutetaan 1 luvun 2 §:n 11 kohta, 2 luvun otsikko sekä 1, 10 ja 11 §:n otsikko, 3 luvun otsikko, 3 §:n 1 momentti, 4 §, 5 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohta sekä 5 a ja 8—10 §, 4 luvun otsikko, 3 §:n otsikko, 9 § ja 12 §:n otsikko, 5 luvun otsikko ja 2 §:n otsikko, 6 luvun 4 §:n 1 ja 6 momentti sekä 9 §:n otsikko ja 2 momentin johdantokappale ja 3 kohta sekä 3 momentin 1 kohta, 8 luvun 8 §:n 2 momentti, 10 luvun 2 §:n 2 momentti, 4 §, 5 §:n 1 ja 2 momentti sekä 10 §:n 2 ja 4 momentti sekä 11 luvun 1 §:n 1, 3 ja 5 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 2 §:n 11 kohta, 2 luvun 11 §:n otsikko, 3 luvun 5 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohta sekä 5 a §, 4 luvun 12 §:n otsikko, 5 luvun otsikko ja 2 §:n otsikko, 6 luvun 9 §:n otsikko ja 2 momentin johdantokappale ja 3 kohta sekä 3 momentin 1 kohta, 8 luvun 8 §:n 2 momentti, 10 luvun 2 §:n 2 momentti, 4 §, 5 §:n 1 ja 2 momentti sekä 10 §:n 2 ja 4 momentti sekä 11 luvun 1 §:n 1, 3 ja 5 momentti laissa 622/2016 sekä 4 luvun 9 § laeissa 622/2016 ja 1131/2018, sekä

lisätään 1 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 622/2016, uusi 7 ja 8 momentti sekä 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 622/2016 ja 1092/2017, uusi 12—27 kohta ja uusi 2 ja 3 momentti, 2 luvun 1 §:ään uusi 3 momentti, 2 lukuun uusi 2 a, 3 a ja 7 a §, 8 §:ään uusi 5 momentti, 2 lukuun uusi 8 a ja 9 a §, 10 §:ään uusi 3 ja 4 momentti sekä 11 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 622/2016, uusi 2 momentti, 3 lukuun uusi 1 a, 2 a, 3 a ja 5 b §, 4 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 622/2016, uusi 2 momentti, 2 §:ään uusi 2 momentti, 3 §:ään uusi 3 momentti, 4 §:ään uusi 2 ja 3 momentti ja 5 §:ään uusi 2 momentti, 4 lukuun uusi 8 a, 10 a ja 11 a §, 12 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 622/2016, uusi 3 momentti ja 13 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 622/2016 ja 1131/2018, uusi 6 momentti, 5 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 622/2016, uusi 5 momentti ja 5 lukuun uusi 4 a ja 4 b §, 6 lukuun uusi 1 a ja 3 a §, 4 §:ään uusi 7 momentti, jolloin nykyinen 7 momentti siirtyy 8 momentiksi, 6 §:ään uusi 5 momentti, 9 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 622/2016, uusi 4 a—4 c kohta, 9 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 622/2016, 1092/2017 ja 1131/2018, uusi 7 momentti, 6 lukuun uusi 9 a § ja 10 §:ään uusi 3 momentti, 7 lukuun uusi 10 §, 8 lukuun uusi 9 §, 9 lukuun uusi 4 §, 10 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 622/2016, uusi 3 momentti ja 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 622/2016, uusi 7 momentti, 10 lukuun uusi 3 a §, 7 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 622/2016, uusi 3 momentti ja 10 lukuun uusi 9 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Sen lisäksi, mitä edellä säädetään, tätä lakia sovelletaan kestävyysraportoinnin varmentamiseen, jota tarkoitetaan asetuksen (EU) N:o 537/2014, direktiivin 2004/109/EY, direktiivin 2006/43/EY ja direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta yritysten kestävyysraportoinnin osalta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2022/2464.

Jos toimeksiannon kestävyysraportoinnin varmentamisesta antaa yhteisö, jota ei ole laissa velvoitettu kestävyysraportin laatimiseen, noudatetaan toimeksiannon suorittamisessa, mitä tässä laissa säädetään kestävyysraportoinnin varmentamisesta.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 11) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvia valtioita;
- 12) *emoyrityksellä* kirjanpitolain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettua yhteisöä tai säätiötä;
- 13) *määräysvallassa olevalla yrityksellä* kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua kohdeyritystä;
- 14) *konsernin tilintarkastajalla* yhtä tai useampaa tilintarkastajaa tai tilintarkastusyhteisöä, joka suorittaa konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen;
- 15) *tilinpäätösdirektiivillä* tietyn tyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/34/EU;
- 16) *tilintarkastusdirektiivillä* tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2006/43/EY;
- 17) *kestävyysseikoilla* kirjanpitolain 7 luvun 2 §:n 10 kohdassa tarkoitettuja kestävyysseikkoja;
- 18) *kestävyysraportoinnilla* kirjanpitolain 7 luvussa säädettyä raportointia;
- 19) *kestävyysraportointivarmentamisella* palvelua, josta annetaan 3 luvun 5 a §:ssä tarkoitettu kestävyysraportoinnin varmennuskertomus;
- 20) *kestävyysraportointitarkastajalla* HT-tilintarkastajaa, joka on hyväksytty suorittamaan kestävyysraportointivarmennusta;
- 21) *kestävyystarkastusyhteisöllä* tilintarkastusyhteisöä, jonka palveluksessa oleva kestävyysraportointitarkastaja suorittaa tilintarkastusyhteisön saaman toimeksiannon kestävyysraportointivarmennuksesta ja joka on myös tähän toimintaan rekisteröity tilintarkastusyhteisönä;
- 22) *kestävyysvarmennusstandardilla* tilintarkastusdirektiivin 26 a artiklassa määriteltyä standardia;
- 23) *konsernikestävyystarkastajalla* yhtä tai useampaa kestävyysraportointitarkastajaa tai kestävyystarkastusyhteisöä, joka varmentaa konsernin kestävyysraportoinnin;
- 24) *päävastuullisella kestävyystarkastajalla* kestävyysraportointitarkastajaa, joka allekirjoittaa 3 luvun 5 a §:ssä tarkoitettua kestävyysraportoinnin varmennuskertomuksen, tai jonka kestävyystarkastusyhteisö on muutoin nimennyt hoitamaan saamaansa toimeksiantoa kestävyysraportointivarmentamisesta;
- 25) *kestävyysraportointistandardilla* kirjanpitolain 7 luvun 2 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja standardeja ja tietoja;
- 26) *ETA:n ulkopuolisella tarkastajalla* luonnollista henkilöä;

a) joka on Euroopan talousalueen ulkopuolisessa valtiossa hyväksytty suorittamaan siinä valtiossa sijaitsevien oikeushenkilöiden tilintarkastusta tai kestävyysraportointivarmennusta; ja
b) jota ei ole rekisteröity Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tilintarkastajaksi tai kestävyysraportointitarkastajaksi;

27) *ETA:n ulkopuolisella tarkastusyhteisöllä* oikeushenkilöä:

a) joka on Euroopan talousalueen ulkopuolisessa valtiossa hyväksytty suorittamaan siinä valtiossa sijaitsevien oikeushenkilöiden tilintarkastusta tai kestävyysraportointivarmennusta; ja
b) jota ei ole rekisteröity ETA-valtiossa tilintarkastusyhteisöksi tai kestävyystarkastusyhteisöksi.

Edellä 1 momentin 24 kohdassa tarkoitettuna päävastuullisena kestävyystarkastajana pidetään myös sitä, jonka kestävyystarkastusyhteisö on nimennyt hoitamaan toimeksiantoa kestävyysraportointivarmentamisesta:

1) konsernissa; tai

2) sellaisessa tytäryrityksessä, joka on merkityksellinen oikean kuvan antamiseksi:

a) kestävyysraportointiyrityksen vaikutuksista kestävyysseikkoihin; ja

b) siitä, miten kestävyysseikat vaikuttavat kestävyysraportointiyrityksen kehitykseen, tulokseen ja asemaan.

Mitä tässä laissa säädetään kestävyysraportointitarkastajasta, sovelletaan myös kestävyystarkastusyhteisöön.

2 luku

Velvollisuus toimituttaa tilintarkastus ja kestävyysraportointivarmentaminen

1 §

Tilintarkastajan ja kestävyysraportointitarkastajan yleinen kelpoisuus

---

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, koskee myös kestävyysraportointitarkastajaa.

2 a §

Velvollisuus kestävyysraportoinnin varmentamiseen

Kirjanpitolain 7 luvun 2 §:n 9 kohdassa tarkoitettun kestävyysraportointiyrityksen on valittava kestävyysraportointinsa varmentajaksi kestävyysraportointitarkastaja, jollei muualla laissa toisin säädetä.

3 a §

Velvollisuus valita kestävyysraportointitarkastajalle sijainen

Kestävyysraportointitarkastajalle on valittava sijaiseksi toinen kestävyysraportointitarkastaja. Jos kestävyystarkastusyhteisö valitaan kestävyysvarmentamiseen, sijaista ei tarvitse valita.

7 a §

Päävastuullinen kestävyysraportointitarkastaja

Jos kestävyysraportoinnin varmentajaksi on valittu kestävyystarkastusyhteisö, siihen sekä päävastuulliseen kestävyysraportointitarkastajaan ja tämän sijaiseen sovelletaan, mitä 7 §:ssä säädetään tilintarkastusyhteisöstä ja päävastuullisesta tilintarkastajasta.

8 §

Patentti- ja rekisterihallituksen velvollisuus määrätä tilintarkastaja

---

Edellä tässä pykälässä tarkoitettuun tehtävään voidaan määrätä vain tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, joka on suostunut tehtävään.

8 a §

Patentti- ja rekisterihallituksen velvollisuus määrätä kestävyysraportointitarkastaja

Jos kestävyysraportointitarkastajaa ei ole valittu tämän tai muun lain mukaisesti, Patentti- ja rekisterihallituksen on määrättävä kestävyysraportointiyritykselle kelpoisuusehdot täyttävä kestävyysraportointitarkastaja. Määräämiseen sovelletaan, mitä 8 §:ssä säädetään Patentti- ja rekisterihallituksen velvollisuudesta määrätä tilintarkastaja.

9 a §

Kestävyysraportointitarkastajan erottaminen ja eroaminen

Mitä 9 §:ssä säädetään tilintarkastajan erottamisesta ja eroamisesta, sovelletaan kestävyysraportointitarkastajan erottamiseen ja eroamiseen.

10 §

Tietojen antaminen seuraavalle tilintarkastajalle ja kestävyysraportointitarkastajalle

---

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, koskee myös kestävyysraportointitarkastajaa. Jos kestävyysraportointiyrityksen lakisääteinen tilintarkastaja ei toimi samalla kestävyysraportoinnin varmentajana, tilintarkastaja ja kestävyysraportointitarkastaja ovat pyynnöstä velvollisia antamaan toisilleen tietoja toimeksiantonsa aikana.

11 §

Tilintarkastajan ja kestävyysraportointitarkastajan valintaa rajoittavien sopimusehtojen kieltö

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös kestävyysraportointitarkastajaa.

3 luku

Tilintarkastuksen ja kestävyysraportointivarmentamisen sisältö

1 a §

Kestävyyseräraportointivarmennuksen kohde

Tässä laissa tarkoitetun kestävyysraportointivarmennuksen kohteena ovat ne toimintakertomukseen sisältyvät tiedot, jotka kestävyysraportointiyritys on esittänyt kestävyysraportointinaan.

2 a §

Konsernikestävyysraportoinnin varmentaminen

Konsernikestävyystarkastaja vastaa 5 a §:ssä tarkoitetusta varmennuskertomuksesta konsernin kestävyysraportoinnin osalta.

Konsernikestävyystarkastaja arvioi konsernin kestävyysraportointivarmennamista varten suoritettua työtä ja dokumentoi työn luonteen, ajoituksen ja laajuuden myös silloin, kun työn suorittaja on:

- 1) ETA:n ulkopuolinen tarkastaja;
- 2) ETA:n ulkopuolinen tarkastusyhteisö; tai
- 3) oikeushenkilö, joka on jossakin ETA-valtiossa akkreditoitu tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaisesti tarjoamaan tilinpäätösdirektiivin 34 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a a alakohdassa tarkoitettua palvelua kestävyysraportointivarmennamisessa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua arvioinnissa konsernikestävyystarkastajan tulee käydä läpi:

- 1) laaditun varmennusdokumentaation merkitykselliset osat, jos läpikäynti on tarpeen arvioinnin tekemiseksi asianomaisessa konsernissa; ja
- 2) suoritettu työ konsernin kestävyysraportointivarmennamiseksi.

Edellä 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettu läpikäynti on dokumentoitava.

Konsernikestävyystarkastajan tulee pyytää muiden konserniyritysten kestävyystarkastajilta dokumentaatio, johon voidaan tukeutua konsernin kestävyysraportointivarmennamisessa. Jos tällaista dokumentaatiota ei saada tytäryrityksestä, konsernikestävyystarkastajan on:

- 1) ilmoitettava siitä Tilintarkastusvalvonnalle ilman aiheetonta viivytystä; ja
- 2) ryhdyttävä täydentäviin varmennustoimiin tytäryrityksessä tai muihin tarvittaviin toimenpiteisiin, joita konsernin kestävyysraportointivarmennaminen edellyttää.

Jos konsernin kestävyysraportointivarmennaminen tulee laaduntarkastuksen tai tutkinnan kohteeksi, konsernikestävyystarkastajan tulee pyynnöstä asettaa asianomaisen viranomaisen saataville edellä tässä pykälässä tarkoitettu dokumentaatio. Viranomainen voi tehdä virka-apupyynnön ulkomaiselle viranomaiselle konsernin kestävyysraportointivarmennamisen kannalta merkityksellisten työpapereiden ja muun täydentävän dokumentaation saamiseksi ETA:n ulkopuoliselta tarkastajalta tai ETA:n ulkopuoliselta tarkastusyhteisöltä. Laaduntarkastukseen sovelletaan tällöin, mitä 4 luvun 5 §:ssä ja 7 luvun 9 §:ssä säädetään.

Jos 6 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa ei ole sovittu työnjaosta ETA:n ulkopuolisen tarkastajan tai ETA:n ulkopuolisen tarkastusyhteisön kanssa, konsernikestävyystarkastaja vastaa myös näiden kestävyysraportointivarmennamisen kannalta merkityksellisten työpapereiden ja muun dokumentaation asettamisesta viranomaisten saataville. Tämän varmistamiseksi konsernikestävyystarkastajan on säilytettävä jäljennökset dokumentaatiosta tai sovittava ETA:n ulkopuolisen tarkastajan tai ETA:n ulkopuolisen tarkastusyhteisön kanssa rajoittamattomasta pääsystä tällaiseen dokumentaatioon taikka ryhdyttävä muihin tarvittaviin toimenpiteisiin, joita konsernin kestävyysraportointivarmennaminen edellyttää. Jos oikeudellinen tai muu syy estää varmentamiseen liittyvien työpapereiden siirtämisen ETA:n ulkopuolisesta valtiosta konsernikestävyystarkastajalle, tämän säilyttämässä dokumentaatiossa on todennettava:

- 1) toimet, joihin on ryhdytty pääsyn saamiseksi; ja

2) este työpaperien siirtämiselle, jos se perustuu muuhun syyhyn kuin ETA:n ulkopuolisen valtion lakiin.

3 §

Kansainväliset tilintarkastusstandardit

Sen lisäksi, mitä tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä säädetään, 1 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tehtävässä on noudatettava tilintarkastusdirektiivin 26 artiklassa tarkoitettuja, unionissa sovellettaviksi hyväksytyjä tilintarkastusstandardeja (*kansainväliset tilintarkastusstandardit*).

---

3 a §

Kestävyysvarmennusstandardit

Kestävyysraportointivarmentamisessa on noudatettava kestävyysvarmennusstandardeja, jotka komissio on hyväksynyt tilintarkastusdirektiivin 26 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Ennen 1 momentissa tarkoitettua hyväksymistä kestävyysraportointivarmentamisessa noudatettu muu standardi on nimettävä kestävyysraportoinnin varmennuskertomuksessa.

4 §

Tilinpäätösmerkintä

Kun tilintarkastus on suoritettu, tilintarkastajan on joko tehtävä tilinpäätökseen merkintä, jossa viitataan tilintarkastuskertomukseen, tai muutoin yksilöitävä tilintarkastuskertomuksessaan luotettavalla tavalla tilinpäätös, josta tilintarkastuskertomus on annettu.

5 §

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastuskertomuksessa on annettava lausunto siitä:

---

3) onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä lukuun ottamatta niitä kestävyysraporttia koskevia tietoja, joista säädetään kirjanpitolain 7 luvussa ja kestävyysraportointistandardeissa;

4) ovatko tilikauden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot yhdenmukaisia lukuun ottamatta niitä kestävyysraporttia koskevia tietoja, joista säädetään kirjanpitolain 7 luvussa ja kestävyysraportointistandardeissa.

---

5 a §

Kestävyysraportoinnin varmennuskertomus

Kestävyysraportointitarkastajan on annettava kultakin tilikaudelta päivätty ja allekirjoitettu kestävyysraportoinnin varmennuskertomus, jossa:

1) yksilöidään kertomuksen kohteena oleva kestävyysraportointiyritys ja kestävyysraportti; ja
2) esitetään kuvaus varmentamisen laajuudesta yksilöiden ne kestävyysvarmennusstandardit, joiden mukaisesti varmentaminen on suoritettu.

Varmennuskertomuksessa on annettava lausunto siitä, noudatetaanko kestävyysraportissa:

1) kirjanpitolain 7 luvussa säädettyjä vaatimuksia ja kestävyysraportointistandardeja;
2) kestävä sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 artiklassa 8 säädettyjä vaatimuksia.

Edellä 2 momentin 1 kohta käsittää myös prosessin, jolla on yksilöity tiedot kestävyysraportointistandardien mukaista raportoinnista varten, sekä tietojen merkitsemisen kirjanpitolain 7 luvun 22 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Sen lisäksi, mitä tässä ja 2 momentissa säädetään, kertomuksen laadinnassa noudatetaan tilintarkastusdirektiivin 26 a artiklan 1 kohdan nojalla annettuja komission säädöksiä.

Kestävyysraportointitarkastajan on suoritettava toimeksiantonsa siten, että 2 momentin tarkoittama lausunto esitetään ainakin tilinpäätösdirektiivin 34 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a a alakohdassa tarkoitetulla tavalla rajoitetun varmuuden antavana johtopäätöksenä siitä, ettei ole havaittu mitään seikkaa, jonka perusteella voitaisiin päätellä, että kestävyysraportointi on oleellisesti virheellinen.

Jos on valittu useita kestävyysraportointitarkastajia, nämä antavat yhteisen kestävyysvarmennuskertomuksen ja lausunnon. Jos valitut ovat erimielisiä, kestävyysvarmennuskertomuksessa on ilmoitettava erimielisyyden syy ja kunkin valitun on esitettävä erillinen lausuntonsa.

Kestävyystarkastusyhteisön puolesta varmennuskertomuksen allekirjoittaa päävastuullinen kestävyysraportointitarkastaja. Jos varmennuksen toimittamista varten on valittu useita kestävyysraportointitarkastajia tai kestävyystarkastusyhteisöjä, kunkin tarkastajan ja kunkin yhteisön puolesta toimivan tarkastajan on allekirjoitettava varmennuskertomus.

Jos kestävyysraportointitarkastajana toimii sama henkilö kuin tilintarkastajana, kestävyysvarmennuskertomus saadaan sisällyttää tilintarkastuskertomukseen sen erillisenä osana. Sama koskee tilannetta, jossa tilintarkastusyhteisö suorittaa myös kestävyysraportointivarmennuksen.

Varmennuskertomukseen, joka annetaan konsernin kestävyysraportoinnista, sovelletaan tässä pykälässä säädettyjä vaatimuksia.

5 b §

Tilintarkastuskertomuksen tai kestävyysraportoinnin varmennuskertomuksen puutteellisuudesta ilmoittaminen

Tilintarkastuslautakunnalla on oikeus julkistaa verkkosivuillaan ilmoitus siitä, että tilintarkastajan antama tilintarkastuskertomus ei täytä siitä annettuja säännöksiä. Ilmoituksessa on mainittava, mistä tilintarkastuskertomuksesta ja tilintarkastajasta on kyse.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös siinä tapauksessa, että kestävyysraportointitarkastajan varmennuskertomus ei täytä siitä annettuja säännöksiä.

8 §

Palkkion määräytyminen tilintarkastuksesta ja kestävyysraportointivarmennuksesta

Tilintarkastuksesta tai kestävyysraportointivarmennuksesta maksettava palkkio ei saa määräytyä:

1) tilintarkastuksesta tai kestävyysraportointivarmennuksesta annettavan lausunnon sisällön perusteella tai muuten ehdollisesti; tai

2) tarjottavien oheispalvelujen määrän perusteella.
Palkkio ei saa muutoinkaan määräytyä tavalla, joka voi vaarantaa riippumattomuuden tilintarkastuksessa tai kestävyysraportoinnin varmennuksessa.

9 §

Toimielinten velvollisuus avustaa tilintarkastajaa ja kestävyysraportointitarkastajaa

Yhtiömiesten tai hallituksen ja toimitusjohtajan taikka vastaavien toimielinten on varattava tilintarkastajalle ja kestävyysraportointitarkastajalle tilaisuus toimittaa tilintarkastus tai kestävyysraportointivarmennus siinä laajuudessa kuin tämä katsoo sen tarpeelliseksi sekä annettava sellaista selvitystä ja apua, jota tilintarkastaja tai kestävyysraportointitarkastaja pyytää. Tytäryrityksen yhtiömiehellä, hallituksella ja toimitusjohtajalla tai vastaavalla toimielimellä on sama velvollisuus emoyrityksen tilintarkastajaa tai kestävyysraportointitarkastajaa kohtaan.

10 §

Tilintarkastajan ja kestävyysraportointitarkastajan läsnäolo yhteisön tai säätiön kokouksessa

Tilintarkastajalla ja kestävyysraportointitarkastajalla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa yhteisön tai säätiön toimielimen kokouksessa, jossa käsitellään hänen tehtäviinsä liittyviä asioita.

Tilintarkastajan ja kestävyysraportointitarkastajan on oltava kokouksessa läsnä, jos käsiteltävät asiat ovat sellaisia, että hänen läsnäolonsa on tarpeen.

Tilintarkastajan ja kestävyysraportointitarkastajan on yhtiökokouksen tai vastaavan toimielimen pyynnöstä annettava tarkempia tietoja seikoista, jotka voivat vaikuttaa kokouksessa käsiteltävän asian arviointiin. Tietoja ei kuitenkaan saa antaa, jos niiden antaminen aiheuttaisi yhteisölle olennaista haittaa.

4 luku

Tilintarkastajaa ja kestävyysraportointitarkastajaa koskevat muut säännökset

1 §

Ammattieettiset periaatteet

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös kestävyysraportointitarkastajaa.

2 §

Ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös kestävyysraportointitarkastajaa.

3 §

Hyvä tilintarkastustapa ja hyvä tapa kestävyysraportointivarmenamisessa

---

Kestävyysraportointivarmennukseen kuuluvia tehtäviä suoritettaessa on noudatettava hyvää varmennustapaa.

4 §

Aineiston säilyttäminen

Kestävyysraportointitarkastajan on säilytettävä kestävyysraportointivarmennusta koskevaan toimeksiantoon kuuluvat asiakirjat vähintään kuusi vuotta.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettuihin asiakirjoihin kuuluvat myös asiakkaan tekemät kirjalliset huomautukset tai reklamaatiot tilintarkastuksesta tai kestävyysraportointivarmennuksesta.

5 §

Laadunvarmistus

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös kestävyysraportointitarkastajaa.

8 a §

Riippumattomuus ja esteellisyys sekä salassapitovelvollisuus kestävyysraportointivarmennuksessa

Mitä 6 §:ssä säädetään tilintarkastajan riippumattomuudesta, 7 §:ssä tilintarkastajan esteellisyydestä ja 8 §:ssä tilintarkastajan salassapitovelvollisuudesta, sovelletaan myös kestävyysraportointivarmennusta koskevan toimeksiannon suorittamiseen.

9 §

Asiakasrekisteri

Tilintarkastajan on pidettävä asiakasrekisteriä, jonka on sisällettävä kustakin tilintarkastusasiakkaasta vähintään seuraavat tiedot:

- 1) nimi, osoite ja toimipaikka;
- 2) tilintarkastusyhteisön päävastuullisen tilintarkastajan nimi;
- 3) tilintarkastuksesta perityt palkkiot ja muista palveluista perityt palkkiot kullakin asiakkaan tilikaudella.

Kestävyysraportointitarkastajan asiakasrekisterissä on oltava kunkin kestävyysvarmennusasiakkaan osalta ainakin:

- 1) 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut tiedot;
- 2) tieto päävastuullisen kestävyysraportointitarkastajan nimestä;
- 3) erikseen kestävyysraportointivarmennuksesta perityt palkkiot ja muista palveluista perityt palkkiot kullakin asiakkaan tilikaudelta.

Asiakasrekisterissä olevat asiakastiedot on säilytettävä 10 vuotta asianomaisen tilintarkastustoimeksiannon tai kestävyysraportointivarmennusta koskevan toimeksiannon päättymisestä.

Jos toimeksianto koskee niin lakisääteistä tilintarkastusta kuin kestävyysraportointivarmennusta, 2 momentissa tarkoitettut tiedot voidaan säilyttää 1 momentin mukaisessa asiakasrekisterissä.

10 a §

Kestävyystarkastuskansio

Kestävyysraportointitarkastajan tulee koota kutakin kestävyysraportointivarmennamista koskevat merkitykselliset tiedot ja asiakirjat kestävyystarkastuskansioon, joka on suljettava viimeistään 60 vuorokauden kuluttua kestävyysvarmennuskertomuksen allekirjoittamisesta.

Jos tilintarkastaja toimii saman asiakkaan kestävyysraportointitarkastajana, 1 momentissa tarkoitettut tiedot voidaan sisällyttää tilintarkastuskansioon. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, koskee myös tilannetta, jossa tilintarkastusyhteisö toimii saman asiakkaan kestävyystarkastusyhteisönä.

11 a §

Kestävyysraportointitarkastajan siirtyminen kestävyysraportointiyrityksen palvelukseen

Mitä 11 §:ssä säädetään tilintarkastajan siirtymisestä tarkastetun yhteisön palvelukseen, koskee myös kestävyysraportointitarkastajan ja muun mainitussa pykälässä tarkoitettun henkilön siirtymistä siihen kestävyysraportointiyritykseen, jonka kestävyysraportti on ollut varmennuksen kohteena.

12 §

Tilintarkastajan ja kestävyysraportointitarkastajan toiminnan järjestäminen

---

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös kestävyysraportointitarkastajaa.

13 §

Epäilyksistä ilmoittaminen

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös kestävyysraportointitarkastajaa.

5 luku

Erityissäännökset yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön tilintarkastuksesta ja kestävyysraportointivarmennuksesta

2 §

Tilintarkastajan ja kestävyysraportointitarkastajan erottaminen tuomioistuimen päätöksellä

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, koskee myös kestävyysraportointitarkastajaa.

4 a §

Kestävyysraportointivarmennukseen perustuvat rajoitukset oheispalvelujen tarjoamiselle yleisen edun kannalta merkittävässä yhteisössä

Kestävyysraportointitarkastaja, joka varmentaa kestävyysraportin yleisen edun kannalta merkittävässä yhteisössä, ei saa tarjota tälle yhteisölle suoraan tai välillisesti Euroopan unionin tilintarkastusasetuksen 5 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan b, c ja f—k alakohdassa tarkoitettuja palveluja ajanjaksona, joka alkaa kestävyysraportissa tarkoitettuna tilikauden alusta ja päättyy, kun varmennuskertomus annetaan.

Kestävyysraportointitarkastaja, joka varmentaa kestävyysraportin yleisen edun kannalta merkittävässä yhteisössä, ei saa tarjota tälle yhteisölle suoraan tai välillisesti Euroopan unionin tilintarkastusasetuksen 5 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan e alakohdassa tarkoitettuja palveluja 1 momentissa tarkoitettuna ajanjaksona ja sitä välittömästi edeltävänä tilikautena.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään kestävyysraportointitarkastajasta, koskee myös kestävyystarkastusyhteisöä ja sitä tilintarkastusdirektiivin 25 c artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ketjua, johon kestävyysraportointitarkastaja tai kestävyystarkastusyhteisö kuuluu.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, koskee myös 1 momentissa tarkoitettujen palvelujen tarjoamista sellaiselle emoyritykselle tai sen määräysvallassa olevalle yritykselle, joka sijaitsee Euroopan talousalueella.

Jos tarkastusvaliokunta osakeyhtiölain (624/2006) 6 luvun 16 b §:ssä tarkoitettussa osakeyhtiössä, osuuskuntalain (421/2013) 6 luvun 16 b §:ssä tarkoitettussa osuuskunnassa tai muussa yleisen edun kannalta merkittävässä yhteisössä on arvioituaan riippumattomuuteen kohdistuvat uhat ja niitä koskevat varotoimet antanut luvan, kestävyysraportointitarkastaja ja kestävyystarkastusyhteisö johon tämän kuuluu sekä kestävyystarkastusyhteisön kanssa samaan ketjuun kuuluvat muut tilintarkastusyhteisöt saavat tarjota oheispalveluita lukuun ottamatta niitä palveluita, joista säädetään 1 ja 2 momentissa, Euroopan unionin tilintarkastusasetuksen 5 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa ja 2 kohdassa. Arviointia varten tarkastusvaliokunnalle tulee toimittaa selvitys 4 luvun 6 §:n mukaisesta riippumattomuudesta.

Jos kestävyysraportointitarkastajan kanssa samaan ketjuun kuuluva jäsen tarjoaa 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja palveluita sellaiselle yritykselle, joka on yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön määräysvallassa Euroopan talousalueen ulkopuolella, kestävyysraportointitarkastajan on arvioitava, vaarantavatko nämä palvelut sen riippumattomuuden. Kestävyysraportointitarkastajan on tarvittaessa ryhdyttävä varotoimiin uhkien lieventämiseksi, jotka aiheutuvat tällaisten palvelujen tarjoamisesta Euroopan talousalueen ulkopuolella. Mitä tässä momentissa säädetään kestävyysraportointitarkastajasta, sovelletaan myös kestävyystarkastusyhteisöön.

4 b §

Yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen vastaisuus

Jos yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön kestävyysraportointitarkastaja epäilee tai hänellä on perusteltu syy epäillä Euroopan unionin tilintarkastusasetuksen 7 artiklassa tarkoitettua sääntöjenvastaisuutta, hänen tulee menetellä mainitun artiklan mukaisesti.

6 luku

Hyväksyminen ja rekisteröinti

1 a §

Kestävyysraportointitarkastajaksi hyväksyminen

Tilintarkastusvalvonnan on hakemuksesta hyväksyttävä kestävyysraportointitarkastajaksi hakija, joka täyttää 3 a §:ssä säädetyt hyväksymisedellytykset. Hyväksyminen on voimassa toistaiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset hakemusmenettelystä.

3 a §

Kestävyysraportointitarkastajan hyväksymisedellytykset

Kestävyysraportointitarkastajaksi on hyväksyttävä luonnollinen henkilö:

1) joka täyttää 2 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa säädetyt HT-tilintarkastajan kelpoisuusedellytykset;

2) jonka korkeakouluopinnot käsittävät sekä tiedot kestävyysraportointivarmentamisen kannalta merkityksellisistä aihealueista että opastuksen näiden tietojen soveltamiseen käytännössä; ja

3) joka on suorittanut hyväksytysti 4 §:n 7 momentissa tarkoitetun kestävyysraportointitarkastajan erikoistumistutkinnon.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, hyväksyminen edellyttää 2 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaista käytännön kokemusta kuitenkin siten, että tästä kokemuksesta tulee olla vähintään kahdeksan kuukautta kestävyysraportoinnin tai konsernikestävyysraportoinnin varmentamispalveluita taikka muita kestävyysseikkoja koskevia palveluita.

4 §

Tutkinnot ja niihin osallistuminen

HT-tutkinto ja erikoistumistutkinnot järjestetään vähintään kerran kalenterivuodessa.

Jos henkilölle on myönnetty lupa osallistua sekä HT-tutkintoon että erikoistumistutkintoon, mutta hän ei ole suorittanut hyväksytysti HT-tutkintoa, voi henkilö osallistua erikoistumistutkintoon vain samanaikaisesti HT-tutkinnon kanssa. Jos hän tällöin suorittaa hyväksytysti vain erikoistumistutkinnon, on suoritus voimassa viisi tutkintovuotta seuraavaa kalenterivuotta. Jos henkilö ei erikoistumistutkinnon voimassaoloaikana suorita hyväksytysti HT-tutkintoa, erikoistumistutkinnon suoritus raukeaa.

Lupa osallistua kestävyysraportointitarkastajan erikoistumistutkintoon on hakemuksesta myönnettävä luonnolliselle henkilölle, joka on suorittanut hyväksytysti HT-tutkinnon tai on saanut luvan osallistua siihen ja joka täyttää 3 a §:ssä tarkoitetun kelpoisuuden. Lupa voidaan myöntää, jos hakijalla on 3 a §:n 2 momentissa tarkoitettua käytännön kokemusta siten, että edellytetystä määrästä puuttuu enintään kaksi kuukautta. Opintojen suorittamista koskevasta vaatimuksesta voidaan poiketa, jos henkilö suorittaa puuttuvia oppiaineita koskevat lisätehtävät.

---

6 §

Oikeus käyttää ammattinimikettä

Ammattinimikettä kestävyysraportointitarkastaja ja siihen viittaavaa lyhennettä KRT saa käyttää vain 1 §:n mukaisesti kestävyysraportointitarkastajaksi hyväksytty luonnollinen

henkilö. Kestävyystarkastusyhteisön ammattinimikettä saa käyttää vain kestävyystarkastusyhteisöksi rekisteröity tilintarkastusyhteisö.

9 §

Rekisteröinti

Rekisteriin tallennetaan asianosaisen hakemuksesta ainakin seuraavat tiedot:

---

3) postiosoite, mahdollinen sähköpostiosoite, mahdollinen verkkosivusto ja puhelinnumero sekä tieto tilintarkastusyhteisöstä, jonka palveluksessa luonnollinen henkilö on;

4 a) tieto hyväksymisestä kestävyysraportointitarkastajaksi sekä hyväksymisajankohta ja hyväksymisen päättymisajankohta;

4 b) tieto rekisteröimisestä kestävyystarkastusyhteisöksi sekä rekisteröimisajankohta ja rekisteröimisen päättymisajankohta;

4 c) tieto rekisteröinnistä ETA-valtiossa tai Euroopan talousalueen ulkopuolisessa valtiossa, mukaan lukien rekisteröintiviranomaisen nimi ja rekisteröintinumero sekä tieto siitä, koskeeko rekisteröinti lakisääteistä tilintarkastusta, kestävyysraportointivarmennusta vai molempia;

Tiedot säilytetään tilintarkastajarekisterissä seuraavasti:

1) 2 momentin 1, 2, 4, 4 a—4 c ja 5 kohdassa tarkoitettuja tietoja säilytetään 30 vuotta siitä, kun hyväksyminen on kokonaan lakkautettu 7 §:n nojalla tai peruutettu 10 luvun 2 §:n nojalla lainvoimaisella päätöksellä;

Mitä 4 momentissa säädetään, sovelletaan myös ETA-valtiossa hyväksytyyn ja rekisteröityyn kestävyystarkastusyhteisöön, jonka päävastuullinen kestävyystarkastaja täyttää 1 a §:ssä säädettyt hyväksymisedellytykset. Mitä 5 momentissa säädetään, sovelletaan myös muussa kuin ETA-valtiossa hyväksytyyn ja rekisteröityyn kestävyysraportointitarkastajaan ja kestävyystarkastusyhteisöön, joka antaa kestävyysvarmennuskertomuksen muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn yhteisön kestävyysraportista tai konsernikestävyysraportista.

9 a §

ETA:n ulkopuolisten tilintarkastusyhteisöjen ja tilintarkastajien rekisteröintiedellytykset

ETA:n ulkopuolisen tilintarkastusyhteisön merkitseminen 9 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin lakisääteisen tilintarkastuksen osalta edellyttää, että:

1) tilintarkastusyhteisön hallituksen tai tätä vastaavan toimielimen jäsenten enemmistö täyttää tilintarkastusdirektiivin 4—10 artiklaa vastaavat vaatimukset, lukuun ottamatta 7 artiklan 2 kohdan, 8 artiklan 3 kohdan ja 10 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan vaatimuksia;

2) tilintarkastusyhteisön puolesta tilintarkastuksen suorittava ETA:n ulkopuolinen tilintarkastaja täyttää 1 kohdassa säädettyt vaatimukset;

3) tilintarkastuksessa noudatetaan kansainvälisiä tilintarkastusstandardeja ja tilintarkastusdirektiivin 22, 22 b ja 25 artiklassa säädettyjä vaatimuksia tai vastaavia standardeja ja vaatimuksia;

4) tilintarkastusyhteisö julkistaa verkkosivustollaan vuotuisen avoimuusraportin, joka sisältää Euroopan unionin tilintarkastusasetuksen 13 artiklassa tarkoitettut tiedot, tai noudattaa mainittua artiklaa vastaavia vaatimuksia tietojen antamisesta.

ETA:n ulkopuolisen tilintarkastusyhteisön merkitseminen 9 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin kestävyysraportointivarmennuksen osalta edellyttää, että:

1) tilintarkastusyhteisön hallituksen tai tätä vastaavan toimielimen jäsenten enemmistö täyttää tilintarkastusdirektiivin 4—10 artiklaa vastaavat vaatimukset;

2) tilintarkastusyhteisön puolesta kestävyysraportointivarmentamisen suorittava ETA:n ulkopuolinen tilintarkastaja täyttää 1 kohdassa tarkoitetut vaatimukset;

3) kestävyysraportointivarmentamisessa noudatetaan kestävyysvarmennusstandardeja ja tilintarkastusdirektiivin 22, 22 b, 25 ja 25 b artiklassa säädettyjä vaatimuksia tai niitä vastaavia standardeja ja vaatimuksia;

4) tilintarkastusyhteisö julkistaa verkkosivustollaan vuotuisen avoimuusraportin, joka sisältää Euroopan unionin tilintarkastusasetuksen 13 artiklassa tarkoitetut tiedot, tai noudattaa mainittua artiklaa vastaavia vaatimuksia tietojen antamisesta.

ETA:n ulkopuolisen tilintarkastajan merkitseminen 9 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin lakisääteisen tilintarkastuksen osalta edellyttää, että:

1) hän täyttää tilintarkastusdirektiivin 4—10 artiklaa vastaavat vaatimukset, lukuun ottamatta 7 artiklan 2 kohdan, 8 artiklan 3 kohdan ja 10 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan vaatimuksia;

2) tilintarkastuksessa noudatetaan kansainvälisiä tilintarkastusstandardeja ja tilintarkastusdirektiivin 22, 22 b ja 25 artiklassa säädettyjä vaatimuksia tai vastaavia standardeja ja vaatimuksia;

3) tilintarkastaja julkistaa verkkosivustollaan vuotuisen avoimuusraportin, joka sisältää Euroopan unionin tilintarkastusasetuksen 13 artiklassa tarkoitetut tiedot, tai noudattaa mainittua artiklaa vastaavia vaatimuksia tietojen antamisesta.

ETA:n ulkopuolisen tilintarkastajan merkitseminen 9 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin kestävyysraportointivarmenteiden osalta edellyttää, että:

1) hän täyttää tilintarkastusdirektiivin 4—10 artiklaa vastaavat vaatimukset;

2) kestävyysraportointivarmentamisessa noudatetaan kestävyysvarmennusstandardeja ja tilintarkastusdirektiivin 22, 22 b, 25 ja 25 b artiklassa säädettyjä vaatimuksia tai niitä vastaavia standardeja ja vaatimuksia;

3) tilintarkastaja julkistaa verkkosivustollaan vuotuisen avoimuusraportin, joka sisältää Euroopan unionin tilintarkastusasetuksen 13 artiklassa tarkoitetut tiedot, tai noudattaa mainittua artiklaa vastaavia vaatimuksia tietojen antamisesta.

Tiedot ETA:n ulkopuolisista tilintarkastusyhteisöistä ja tilintarkastajista on merkittävä rekisteriin siten, että ne erottuvat ETA-valtioissa hyväksytyjen ja rekisteröityjen tilintarkastusyhteisöjen ja tilintarkastajien tiedoista.

10 §

Velvollisuus ilmoittaa hyväksymisedellytysten ja rekisteritietojen muutoksista

---

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös kestävyysraportointitarkastajaan.

7 luku

Ohjaus, kehittäminen ja valvonta

10 §

Luvun säännösten soveltaminen kestävyysraportointitarkastajaan

Mitä tässä luvussa säädetään tilintarkastajasta, sovelletaan myös kestävyysraportointitarkastajaan.

8 luku

Valvontavaltuudet

8 §

Ulkopuolisen asiantuntijan käyttäminen

Asiantuntijalla on oltava kulloisenkin tehtävän laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus. Jos asiantuntija toimii ulkopuolisena laaduntarkastajana, hänellä on oltava hyvä perehtyneisyys tilintarkastukseen ja laaduntarkastukseen pätevöittävä erityiskoulutus. Jos kyse on kestävyysraportointivarmennuksen laaduntarkastuksesta, asiantuntijan tulee olla hyvin perehtynyt myös kestävyysseikkoihin.

---

9 §

Luvun säännösten soveltaminen kestävyysraportointitarkastajaan

Mitä edellä tässä luvussa säädetään valvontavaltuuksista, sovelletaan myös kestävyysraportointitarkastajaan.

9 luku

Tietojen luovuttaminen ja viranomaisyhteistyö

4 §

Luvun säännösten soveltaminen kestävyysraportointitarkastajaan

Mitä tässä luvussa säädetään tilintarkastajasta, sovelletaan myös kestävyysraportointitarkastajaan.

10 luku

Seuraamukset

1 §

Huomautus ja varoitus

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tilintarkastajasta, sovelletaan myös kestävyysraportointitarkastajaan.

2 §

Hyväksymisen peruuttaminen

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan kestävyysraportointitarkastajaan, joka ei täytä hyväksymisen edellytyksiä tai on tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta menetellyt olennaisesti tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä taikka muussa lainsäädännössä olevien kestävyysraportointivarmentamista koskevien säännösten vastaisesti. Jos 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu peruste liittyy tilintarkastajan toimintaan KHT- tai JHT-tilintarkastajaa taikka kestävyysraportointitarkastajaa edellyttävässä tehtävässä ja luonnollisella henkilöllä on edelleen edellytykset toimia tilintarkastajana, tilintarkastuslautakunnan tulee peruuttaa ainoastaan kyseisen erikoispätevyyden hyväksyminen.

Mitä 3—6 momentissa säädetään, sovelletaan myös kestävyysraportointitarkastajaan.

3 a §

Määräaikainen kieltä toimia kestävyysraportointitarkastajana

Jos tilintarkastuslautakunta katsoo, että varoitus on liian lievä ja hyväksymisen peruuttaminen on liian ankara seuraamus, tilintarkastuslautakunta voi kieltää kestävyysraportointitarkastajaa tai päävastuullista kestävyysraportointitarkastajaa allekirjoittamasta kestävyysvarmennuskertomuksia ja osallistumasta kestävyysraportoinnin varmentamista koskeviin toimeksiantoihin enintään kolmen vuoden määräajaksi.

4 §

Määräaikainen kieltä toimia tilintarkastusyhteisön hallintoelimissä

Tilintarkastuslautakunta voi kieltää tilintarkastajalta, kestävyysraportointitarkastajalta tai tilintarkastusyhteisön muulta osakkaalta tai jäseneltä osallistumisen tilintarkastusyhteisön yhteisöoikeudelliseen hallintoelimeen enintään kolmen vuoden määräajaksi, jos hän on osallistunut kyseisen hallintoelimen jäsenenä erityisen moitittavalla tavalla sellaisen päätöksen tekoon, joka on Euroopan unionin tilintarkastusasetuksen tai tämän lain taikka niiden nojalla annettujen säännösten vastainen.

5 §

Seuraamusmaksu ja sen määrääminen

Tilintarkastuslautakunta voi määrätä seuraamusmaksun, jos tilintarkastaja tai kestävyysraportointitarkastaja rikkoo 4 luvun 11 tai 11 a §:ssä tarkoitettuja määräaikoja.

Seuraamusmaksu 4 luvun 11 tai 11 a §:ssä tarkoitetun määräajan rikkomisesta on enintään 50 000 euroa.

---

7 §

Seuraamuksista päätettäessä huomioon otettavat seikat

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tilintarkastajasta, sovelletaan myös kestävyysraportointitarkastajaan.

9 a §

Korvausvelvollisuus kestävyysraportointivarmentamisessa aiheutetusta vahingosta

Kestävyysraportointitarkastaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on 1 luvun 1 §:n 7 momentissa tarkoitettua tehtävää suorittaessaan aiheuttanut tahallisesti tai huolimattomuudesta yhteisölle. Sama koskee vahinkoa, joka on tässä tai muussa laissa kestävyysraportointivarmentamisesta annettua säännöstä rikkomalla aiheutettu yhteisön osakkaalle, yhtiömiehelle tai jäsenelle taikka muulle henkilölle. Kestävyysraportointitarkastaja vastaa myös vahingosta, jonka hänen apulaisensa tahallisesti tai huolimattomuudesta on aiheuttanut.

Jos kestävyysraportoinnin varmentajana on kestävyystarkastusyhteisö, vahingosta vastaavat kestävyystarkastusyhteisö sekä se, jolla on päävastuu kestävyysraportoinnin varmennuksen toimittamisesta.

Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken säädetään vahingonkorvauslaissa.

10 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan 6 luvun 6 §:n vastaisesti käyttää tilintarkastajan tai kestävyysraportointitarkastajan nimikettä tai muuta nimitystä, jonka perusteella voidaan virheellisesti olettaa hänen olevan tilintarkastaja tai kestävyysraportointitarkastaja, on tuomittava *tilintarkastajan ammattinimikkeen luvattomasta käytämisestä* tai *kestävyystarkastajan ammattinimikkeen luvattomasta käytämisestä* sakkoon.

Rangaistus 4 luvun 8 §:ssä säädetyn tilintarkastajan salassapitovelvollisuuden ja mainitun luvun 8 a §:ssä säädetyn kestävyysraportointivarmentamista koskevan salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 30 luvun 5 tai 6 §:n mukaan taikka jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

11 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Muutoksenhaku

Tilintarkastusvalvonnan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tilintarkastuslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Tilintarkastuslautakunnalla on oikeus hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on muuttanut tai kumonnut päätöksen, joka koskee:

- 1) 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettua huomautusta tai varoitusta;
  - 2) 10 luvun 2 §:ssä tarkoitettu hyväksymisen peruuttamista;
  - 3) 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettua määräaikaista kieltoa toimia tilintarkastajana;
  - 4) 10 luvun 3 a §:ssä tarkoitettua määräaikaista kieltoa toimia kestävyysraportointitarkastajana;
  - 5) 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettua määräaikaista kieltoa toimia tilintarkastusyhteisön hallintoelimissä;
  - 6) 10 luvun 5 §:ssä tarkoitettua seuraamusmaksua.
-

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2023.

Siihen, joka on hyväksytty tilintarkastajaksi ennen 1 päivää tammikuuta 2024 tai, jonka hyväksymismenettely on vireillä ennen 1 päivää tammikuuta 2024 ja joka hyväksytään tilintarkastajaksi ennen 1 päivää tammikuuta 2026, ei sovelleta tämän lain 6 luvun 3 a §:n 1 momentin 2 ja 3 kohtaa eikä 2 momenttia.

Ennen 1 päivää tammikuuta 2026 tilintarkastajaksi hyväksytty saa kelpoisuuden ja rekisteröidään hakemuksesta kestävyysraportointitarkastajaksi, jos hän osoittaa, että hänellä on edellytykset toimia kestävyysraportoinnin tarkastajana hankkimalla riittävät tiedot kestävyysraportoinnista ja kestävyysraportointivarmentamisesta. Riittävät tiedot voi hankkia osallistumalla tilintarkastajien ammattijärjestön tai muun tahon ammatilliseen koulutukseen, joka käsittää vähintään 30 tunnin opiskelua kestävyysraportointia ja sen varmennusta koskevista aiheista. Tässä momentissa tarkoitettu hakemus on tehtävä ennen 1 päivää tammikuuta 2028.

Helsingissä 21.12.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Työministeri Arto Satonen